

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Кафедра спортивної медицини, здоров'я людини

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

спеціальність 014 «Середня освіта. Фізична культура»

спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

рівень вищої освіти «бакалавр»

1 курс факультетів ФКіС, ПО, ФТіЕ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри спортивної
медицини, здоров'я людини
28 серпня 2019 р. протокол № 1

Зав. каф _____ Будзин В.Р.

Семінарське заняття № 1

Тема: . КАТЕГОРІЙНО-ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Мета: Перевірка та поглиблення знань студентів з питань основних положень дисципліни.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Основні положення навчальної дисципліни БЖД
2. Основні поняття та визначення
3. Класифікація джерел небезпеки, небезпечних та шкідливих факторів
4. Принципи безпеки життєдіяльності.

Теми рефератів:

- 1 Безпека людини – невідмінна складова характеристики стратегічного напряму розвитку людства.
2. Класифікація небезпек – перший крок до забезпечення безпеки
3. На прикладі реальних подій та ситуацій, взятих з життя або наведених в засобах масової інформації, визначити серйозність та ймовірність небезпеки.

Рекомендована література

1. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
2. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: "Каравела", Львів: "Новий Світ-2000".- 320 с.
3. Цапко В.Г. Безпека життєдіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 2

Тема: . ФІЗІОЛОГІЧНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.

Мета: розширити та поглибити знання студентів в області анатомо-фізіологічних властивостей людини. З'ясувати фізіологічні можливості організму людини при взаємодії з навколоишнім середовищем. Усвідомити значення гомеостазу та нервову систему для забезпечення безпеки організму людини.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Аналізатори людини та їхні властивості
2. Психологічні особливості людини
3. Процес соціалізації особистості

Теми рефератів:

1. Психіка людини і безпека життедіяльності
2. Врахування біоритмів в управління життедіяльністю людини.
3. Значення якості харчових продуктів у життедіяльності людини.

Рекомендована література

4. Геврих Є. Безпека життедіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
5. Желібо Є.П. Безпека життедіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: "Каравела", Львів: "Новий Світ-2000".- 320 с.
6. Цапко В.Г. Безпека життедіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 3

Тема: ПРИРОДНІ ЗАГРОЗИ ТА ХАРАКТЕР ЇХ ПРОЯВІВ ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ

Мета: Перевірка та поглиблення знань студентів з питань характеру проявів стихійних лих та їх наслідки.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Загальні відомості про стихійні лиха
2. Литосферні небезпеки
3. Гидросферні небезпеки
4. Атмосферні небезпеки
5. Космічні небезпеки.
6. Біологічні небезпеки.

Теми рефератів:

1. Стихійні лиха, які завдають шкоди сільському господарству
2. Характеристика найбільших руйнівних стихійних лих в історії людства
3. Характеристика сильнодіючих отруйних речовин та їх вплив на організм людини

Рекомендована література

7. Геврих Є. Безпека життедіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
8. Желібо Є.П. Безпека життедіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”. - 320 с.
9. Цапко В.Г. Безпека життедіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 4

Тема: Техногенні небезпеки та їх наслідки

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку техногенних небезпек та сформувати необхідні уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Загальні закономірності виникнення техногенних небезпек, їх вплив на природне середовище та людину. Засоби та заходи зниження їх наслідків.
2. Загальні закономірності виникнення соціальних та політичних джерел небезпеки. Дезінформація як джерело небезпеки. Заходи та засоби, спрямовані на запобігання виникненню конфліктних ситуацій.
3. Комбіновані небезпеки.

Теми рефератів:

1. Основні чинники негативного впливу на здоров'я учнівської молоді (шкідливі звички, харчування, гіподинамія). Шляхи попередження і усунення чинників негативного впливу.
2. Вплив техносфери на навколишнє середовище.
3. Екологічні проблеми в Україні.

Рекомендована література

1. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
10. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.

Семінарське заняття № 5

Тема: Техногенні небезпеки та їх наслідки

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку техногенних небезпек та сформувати необхідні уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Механічні коливання .
2. Загальні положення електробезпеки .
3. Фактори, що визначають небезпеку ураження електричним струмом
4. Технічні способи та засоби захисту.
5. Вибухи і пожежі

Теми рефератів:

1. Основні чинники негативного впливу на здоров'я учнівської молоді (шкідливі звички, харчування, гіподинамія). Шляхи попередження і усунення чинників негативного впливу.
2. Вплив техносфери на навколишнє середовище.
3. Екологічні проблеми в Україні.

Рекомендована література

2. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.

11. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.

Семінарське заняття № 6

Тема: БЕЗПЕКА ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій та сформувати необхідні уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей та навколошнього середовища.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. “Надзвичайна ситуація”, Визначення, причина виникнення та особливості розвитку
2. Надзвичайні ситуації природного характеру та заходи зниження їх наслідків.
3. Надзвичайні ситуації техногенного характеру та заходи зниження їх наслідків.
4. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та заходи зниження їх наслідків.

Теми рефератів:

1. Політичні конфлікти в Україні: причини виникнення та способи розв’язання
2. Соціальні небезпеки: алкоголізм, куріння.
3. Причини виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру на території України.

Рекомендована література

1. Геврих Є. Безпека життедіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
2. Желібо Є.П. Безпека життедіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.

Семінарське заняття № 7

Тема ПРАВОВА ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про правові основи організації охорони праці та безпеки життєдіяльності

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Конституція України
2. Основа національної безпеки України
3. Законодавство України про охорону здоров'я
4. Надзвичайний стан
5. Захист населення від інфекційних хвороб .

Теми рефератів:

1. Законодавство України про охорону навколошнього середовища
2. Законодавство України про охорону здоров'я. права громадян у царині охорони здоров'я.
3. Законодавство України про охорону праці

\

Рекомендована література

1. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
2. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.
3. Цапко В.Г. Безпека життєдіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 8

Тема ПРАВОВА ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про правові основи організації охорони праці та безпеки життєдіяльності

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Захист населення від інфекційних хвороб .
2. Охорона праці.
3. Охорона навколошнього природного середовища.
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працевздатності.
5. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, які спричинили втрату працевздатності, особам, що виїхали за межі України.

Теми рефератів:

1. Законодавство України про дорожній рух
2. Законодавство України про охорону атмосферного повітря
3. Законодавство України про тваринний світ.

\

Рекомендована література

4. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
5. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.
6. Цапко В.Г. Безпека життєдіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 9

Тема: Управління безпекою життєдіяльності

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про управління безпекою життєдіяльності.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Загальні положення
2. Основа управління безпекою життєдіяльності в Україні
3. Єдина державна система запобігання надзвичайних ситуацій в Україні
4. Функціональна підсистема єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру

Теми рефератів:

1. Державне управління охороною праці, структура, функції і відповідальність.
2. Державна санітарно-епідеміологічна служба, склад, коло завдань, прав і обов'язків.
3. Державне управління охороною навколошнього природного середовища.

Рекомендована література

7. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
8. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.
9. Цапко В.Г. Безпека життєдіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 10

Тема: Управління безпекою життєдіяльності

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про систему управління безпекою життєдіяльності.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Перевірка й оцінка стану техногенної безпеки потенційно небезпечних об'єктів господарювання.
2. Організація роботи з профілактики невиробничого травматизму.
3. Державні органи по управлінню та нагляду за безпекою життєдіяльності.

Теми рефератів:

1. Організація роботи з профілактики невиробничого травматизму.
2. Паспортизація потенційно небезпечних об'єктів
3. Національна програма поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища

Рекомендована література

- 10.Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
- 11.Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.
- 12.Цапко В.Г. Безпека життєдіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.

Семінарське заняття № 11

Тема: Цивільна захист в надзвичайних ситуаціях

Мета: забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про цивільний захист в надзвичайних ситуаціях

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання.

1. Основні принципи і способи захисту населення у НС.
2. Захисні споруди цивільної оборони і вимоги до них.
3. Засоби індивідуального захисту населення.
4. Евакуаційні заходи. Організація і планування евакуаційних заходів.

Теми рефератів:

3. Керівництво Цивільною обороною.

Рекомендована література

1. Геврих Є. Безпека життєдіяльності: навч. посіб./ Геврих Є. – К. : Знання. – 2008. – 381 с.
2. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України 1-4 рівнів акредитації /Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; ра ред. Є.П. Желібо і В.М. Пічі. - Київ: “Каравела”, Львів: “Новий Світ-2000”.- 320 с.
3. Цапко В.Г. Безпека життедіяльності: підручник/ В.Г. Цапко – К. : Знання. – 2008. – 397 с.